MIELIPIDE

Tavoitteena on tasaisesti puuta tuottava vanha, erämainen ja järeä metsä, jossa on runsaasti lahopuuta, marjoja, sieniä ja riistaa; metsä, jossa ei ole teitä, mutta jonne pääsee autolla. **KOLUMNISTI SEPPO VUOKKO**

LUKIJALTA

Maaseutumatkailulla kova verotaakka

Matkailun keskittämiseen ja maaseudun tyhjentämiseen olisi vihdoin saatava stoppi.

Tutkimusten mukaan elementit, joiden vuoksi maaseudulle tullaan, ovat esimerkiksi luonnonrauha, turvallisuus, luonnontuotteet, marjat ja sienet. Samoin aito maaseutumiljöö sekä vieraanvarainen matkailuyrittäjäperhe yrityksessään.

Jo 40 vuotta toimialaa tarkasti seuranneena toisin muutamia näkökohtia esille alan ongelmista.

Yksi pahimmista matkailun investointeja vähentävistä tekijöistä on kiinteistövero, joka ennen kaikkea kohtelee suurien järvien rannoilla olevia loma-asuntoja todella rankasti. Osa yrittäjistä yrittää sinnitellä muun muassa metsiä myyden, koska viikkohintoja on jouduttu alentamaan jatkuvasti kilpailutilanteen vuoksi.

Esimerkiksi laivamatkat, kaupunkilomat, laskettelukeskukset ja etelänmatkat tarjoavat huomattavasti edullisempia elämyksiä. Myös venäläisten väheneminen on tuonut suuren loven toimeentuloon.

Kuitenkin tietyt pakolliset, lakeihin perustuvat menot ovat maatilamatkailussa nousseet kymmenen vuoden aikana jopa 100 prosenttia. Kilpailevat toimialat puolestaan ovat saaneet huomattavia helpotuksia niin lainsäädännöllisesti kuin verotuksellisesti.

Esimerkiksi kiinteistöveroa on nostettu mainittuna aikana kahdeksan kertaa valtion toimesta ja monessa kunnassa joka vuosi. Nykyhallituksen viimeisin, pelkästään kunnille määritelty tasokorotus oli yli 100 miljoonaa euroa.

Energiaverojen vuosittainen nousu on ollut lähes yhtä hurjaa, koska esimerkiksi sähkön kulutukseen on melko vaikea luoda rajoituksia toimialalla. Sähkön kilpailutuksesta ei ole paljon apua, koska siirtomaksut ja verot hinnassa ovat jo monilla yhtiöillä noin 70 prosenttia kokonaishinnasta.

Lisäksi haja-asutusalueiden jätevesilaki on tuonut monille yrittäjille jopa 10 000 euron mökkikohtaisen lisämenon.

Kuitenkin esim. taajamien puhdistuslaitosten ns. ylijuoksutukset, talven lumien kippaukset vesistöihin, laivojen vapaa jätevesien silppuaminen vesistöihin, ym. ohitetaan hiljaa hyväksymällä myös poliittisissa piireissä.

Toivottavasti tulevat päättäjät muuttavat suuntaa ja luovat helpotuksia verojen, rakentamisen ja byrokratian osa-alueilla.

Arto Heikkonen
Punkaharju

JAANA KANKAANPÄÄ

Kiinteistövero kohtelee suurten järvien rannoilla olevia loma-asuntoja todella rankasti, kirjoittaja toteaa.

Kirjoita omalla nimelläsi

Maaseudun Tulevaisuus julkaisee jatkossa pääsääntöisesti vain kirjoittajan omalla nimellä allekirjoitettuja yleisönosastokirjoituksia.

Kirjoittaminen nimimerkillä sallitaan perustelluissa poikkeustapauksissa. Perusteena voi olla aiheen arkaluonteisuus tai se, että lukijoille tärkeän aiheen käsittely omalla nimellä saattaisi johtaa kirjoittajan huomattavan vaikeaan asemaan.

Kuten aiemminkin, toimitus tarvitsee tietoonsa yleisönosastokirjoittajien täydelliset yhteystiedot. Tekstiviestipalstalla nimimerkit sallitaan jatkossakin.

Kirjoita reilusti omalla nimelläsi. Se antaa painoarvoa myös esittämällesi mielipiteelle.

MT:n toimitus

Alennukset

Halpuuttaminen ei ole vielä huippuaan nähnyt. Perunanviljelijän täytyy vetää vyötä tiukemmalle, etteivät housut putoa.

Halpuutettu

Koska lihanleikkaaja osallistuu palkanalennustalkoisiin? Kurjuutta tasapuolisesti, vai miten ay-väki?

Ei nimimerkkiä

Suomalainen ruoka ei ole kallista ihmisten käytettävissä olevaan rahaan nähden.

Kohtuus

Vapaakauppa

MTK:n ja SAK:n tulee liittyä yhteen, koska tavoitteet maatalouden suhteen ovat samat.

Päällekkäisyydet pois

Mallisuoritus

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirin Eksoten perussopimuksen perustamistavalla kaikkiin maakuntiin saadaan muutamassa kuukaudessa sote-integraatio.

Ei nimimerkkiä

Erilaista lantaa

Luomuviljelijän lantapatterista ei tule valumia, eikä ilmaan ammoniakki- ja metaanipäästöjä. Ruotsissa turve on bioenergiaa. Toisille on säädetty toisin.

Tulkintaa

Hallitus

Rikkooko keskusta vaalien jälkeen porvarillisen kentän menemällä vasemmiston kanssa hallitukseen?

J. Kalervo

Kortti paloiksi

Nyt menee S-kortti poikki ja tili kiinni. Ei tarvitse sinne enää mennä.

Nainen maalta

SOK:n on nyt helppo sanoa, että ruoka kallista, kun maatalouskauppa on tanskalaisilla!

Entinen asiakas

Jaloittelemaan

Kukapa kieltää parsinavetan eläinten ympärivuotista jaloittelua?

Ihmettelijä

Mahdoton muistaa

MA Numminen. Tekisitkö täydentävistä ehdoista biisin, jonka yle laittaisi soittolistalle. Jäisi ehdot paremmin muistiin. Ei muuten voi kaikkia hallita.

Ei nimimerkkiä

VIERASKOLUMNI

Ihannemetsä

Metsälaissa edellytetään, että metsää hoidetaan taloudellisesti, sosiaalisesti ja ekologisesti kestävällä tavalla. Kun vaateita ei kuitenkaan täsmällisesti määritellä laissa, pääsee suuri yleisö sanomaan, millainen metsän pitäisi olla.

Peruslähtökohta on selvä. Metsänomistaja haluaa tuloja metsästään, siis mahdollisimman hyvän hinnan puusta, teollisuus haluaa tasaisen puun saannin mahdollisimman halvalla, verottaja haluaa oman osansa tuloista ja muut metsänkäyttäjät haluavat kaiken ilmaiseksi.

Luontoväki kaipaa vanhoja metsiä, joissa eri lahoamisen vaiheissa olevat rungot lojuvat ristiin rastiin naavaisten kuusten ja komeiden kelojen alla. Rungot pursuvat kääpiä ja aarnimäihiäisiä ja kulokauniaisia sinkoilee sinne tänne kanahaukan huutojen kaikuessa. Riistaväki toivoo metsään suonotkelmia ja pensaita riistan turvapaikoiksi – ja tietysti metsästysoikeutta, mikä taas suojelijoille on kauhistus.

Retkeilijät toivovat vanhoja, valoisia metsiä, joiden läpi kulkijan johdattelee paksun neulasmaton peittämä polku. Maaston tulee olla vaihteleva, mutta helppokulkuinen; vesi pilkahtelee runkojen lomitse ja rannat ovat rakentamattomia. Mitään ihmisen tuottamia ääniä ei saisi kuulua. Nuotiopaikka, laavu, jätepiste ja käymälä pitäisi kuitenkin olla, ja kännykän tai läppärin latauspiste kuuluu ilman muuta asiaan!

Moottorikelkkailijat ja luontosafarien järjestäjät haluavat metsiin leveitä ajouria, joissa ei ole pelkoa puihin törmäämisestä, vaikka vähän kaasua painaisikin. Samanlaisia leveitä baanoja toivovat myös nykyiset hiihtäjät, joille ei riitä puiden lomassa kiemurteleva latu – saati että itse tekisivät ladun! Moottorikelkat ja hiihtäjät eivät kuitenkaan sovi samalle uralle, ja etäisyyttä pitäisi olla sen verran, ettei kelkkojen ulvonta häiritse nappikuulokkeet korvissaan hiihtävän luontoelämystä.

Marjastaja haluaa varttuneita metsiä, jotka ovat sen verran harvoja, että valo riittää varpujen kukintaan ja marjontaan. Samanlainen metsä sopii metsollekin: se mahtuu lentämään puiden lomitse siipiään kolhimatta. Sienestäjä taas ei niin piittaa valosta, kunhan sieniä on. Yhteistä marjastajille ja sienestäjille on, ettei metsässä saisi olla muita ihmisiä eikä teitä, mutta autolla on päästävä lähelle.

Tietysti kaikki nämä metsän monikäyttäjät toivovat, ettei metsissä näy hakkuun jälkiä.

Teollisuus haluaa tasaista puun tuotantoa ja järeätä oksatonta puuta, tiheätä tieverkkoa, jottei matka kannolta tien varteen ole pitkä. Hakkaaja, siis ajokoneen kuljettaja, toivoo, että metsä olisi hyvin raivattu, niin ettei siellä olisi näkyvyyttä haittaavia pensaita tai pieniä puita. Sähköyhtiöt ja rataverkon vaalijat toivovat, että puut pysyisivät kaukana heidän linjoistaan.

Tavoitteena on siis tasaisesti puuta tuottava vanha, erämainen ja järeä metsä, jossa on runsaasti lahopuuta, marjoja, sieniä ja riistaa; metsä, jossa ei ole teitä, mutta jonne pääsee autolla. Sehän on yhtä helppo tavoite kuin järkevä soteratkaisu, joten siitä vain suunnittelijat töihin!

SEPPO VUOKKO
on luontokirjailija Savitaipaleelta.

On vaikea ymmärtää Valio-leirin hajottajia

Kun Valio 2010 vastasi Arlan hintakilpailuun, suomalainen maito pysyi kaupoissa maanlaajuisesti ja kuluttajahinnat laskivat. Kaikki suomalaiset hyötyivät.

Kilpailuvirasto kuitenkin kielsi Valiota kilpailemasta perusmaitomarkkinoilla. Tämän seurauksena kuluttajat ovat maksaneet maidosta 150 miljoonaa euroa enemmän. Siitä 50 miljoonaa on päätynyt Arlalle Tanskaan.

Onko tässä järkeä?

Tervettä kilpailua estävä ja vääristävä Kilpailuvirasto – Arlan talutusnuorassa – esitti Valiolle 70 miljoonan euron seuraamusmaksua, koska Valio on puolustanut suomalaisia maidontuottajia kilpailussa Arlan tuontia vastaan.

Lisäksi Valiolla on rasitteena 2000-luvun alussa tehty niin sanottu Kivi-maito-velvoite, jossa yritys joutuu luovuttamaan maitoa kilpailijoille 185 miljoonaa litraa katteetta. Tuntuu kohtuuttomalta, että Euroopan laadukkaimman raakamaidon hyväksi vuosikymmeniä tehty työ valuu muiden hyödyksi.

Pelkästään Kivi-maidon varaan rakentui myös Kaslink Foods. Nyt yritys kalastelee Kaakkois-Suomen suurimpia maidontuottajia lupaamalla heille muutamaa senttiä enemmän kuin Valio. He väittävät kilpailun takaavan paremman tuottajahinnan.

Ajattelumalli on naiivi tilanteessa, jossa miljoonien ihmisten maitotaloustuotteet pyörivät ylijäämänä Euroopan markkinoilla. Kun sitoo oman tuottajahinnan Valion hintaan ja lähtee kilpailevan yrityksen raaka-aineen toimittajaksi kilpailemaan Valion hintaa alaspäin, on kuin tekisi oman maalin ja vielä tuulettaisi sitä.

Kilpailuvirastolta on jäänyt huomaamatta, että Suomi liittyi EU:hun 1995. Se tarkoittaa muun muassa tavaroiden vapaata liikkumista unionin alueella.

Kilpailuvirasto käsittelee Suomea edelleen suljettuna markkina-alueena. Tämän voi päätellä siitä, että viisi kertaa Valiota suurempi Arla voi vaatia pienemmältään korvauksia 58 miljoonaa euroa. Suomalaisia maidontuottajia kohtaan on Arlan johdon toiminta enemmän kuin arveluttavaa.

Onko Arlan tavoitteena poistaa kilpailu Suomen markkinoilta ja tuoda tännekin muualla maksamansa 28 sentin tuottajahinta?

Valio ei ole Euroopassa suuri, mutta on tuotekehityksessä Euroopan huippua. Valio pystyy jalostamaan Arlaan verrattuna noin 20 prosenttia enemmän lisäarvoa maitolitralle.

Toistakymmentä vuotta Euroopan korkeimpiin kuulunut maidon tuottajahinta ei ole Suomessa itsestään selvyys, vaan perustuu osuustoiminnallisen tuottajakentän yhtenäisyyteen. Meillä on yksi iso toimija, jolla on vahvuutta neuvotella kaupan kanssa. Tuloksista ovat pienetkin hyötyneet.

Valiolaiset osuuskunnat ovat kaikkina aikoina sitoutuneet jalostamaan kaiken jäsentensä maidon ja maksamaan jäsenilleen kaiken markkinoilta saadun tuoton. Kaikki yritykset maitomarkkinoilla eivät toimi näin. Joidenkin liikeideaan kuuluu pitää jalostuksesta saatu voitto itsellään.

Suomalaisena maidontuottajana on vaikea ymmärtää, mitä ajattelevat ne kollegat, jotka lähtevät vapaaehtoisesti pienentämään tuottajille jäävää osuutta maitoketjusta ja hajottamaan valiolaista kenttää. Onko se täydellistä ymmärtämättömyyttä vai häikäilemätöntä hetkellistä oman edun tavoittelua?

Onneksi seitsemän kahdeksasta maidontuottajasta kuuluu vielä Valio-ryhmään. Sillä joukolla on leveät hartiat ja vakavarainen yritys. Valio on vahva brändi, johon miljoonat kuluttajat eri puolilla maailmaa luottavat ja ovat luottaneet jo 110 vuotta.

Esko Uronen
Vesa Lapatto
Pekka Lapatto
Jouko Koskinen
Savitaipale
Olli Lattu
Lemi
Ari Kantonen
Taipalsaari

Hallintoa vai tuottajia varten?

Nyt on aika vähentää valiolaisten osuuskuntien hallintokustannuksia.

Keräävät osuuskuntia on kahdeksan, joista jokaisella on omat hallinto- ja toimihenkilöt. Jos keräävät osuuskunnat lakkautettaisiin ja oltaisiin yhtä ”suurta” Valiota, saataisiin edellä mainitut kustannukset karsittua ja näin tilityshintaa nostettua meille tuottajille.

Jokainen hallintohenkilö saa kokouspalkkion, menetetyn työajan korvauksen ja matkakustannukset kokouspäivältään. Jo nämä osuuskuntien yhteenlasketut kulut tekevät sievoisen summan. Tuottajamyymälöiden henkilökunta ja tuotantoneuvojat voisivat olla suoraan Valion palkkalistoilla.

Kiitos Kilpailuviraston, pakkomyynti yksityisille toimijoille syö leipäämme. Valion kilpailevat meijerit purkittavat kauppojen omia tuotemerkkejä, joita myydään useita kymmeniä senttejä halvemmalla kuin Valion tuotteet. Osuuskauppojen hallinnossa istuvat tuottajat taputtavat toimitusjohtajien hartioita, että hyvin menee!

Kun kilpailu maidosta käy kuumana valiolaisten ja yksityisten meijereiden välillä, joutuvat valiolaiset osuuskunnat tilittämään osuuspääoman eroaville jäsenille lopettavien lisäksi.

Mistä löytyy rahat, ja jos eronneet tuottajat ovat pyrkimässä takaisin, otetaanko heidät avosylin vastaan? Vai määrääkö Kilpailuvirasto tämänkin asian?

Risto Piispanen
maidontuottaja
Ristiina

Yhteistyökyky on voimavara

Mikä se sote-ratkaisu oikein on? Joko se päätettiin? Miten siinä kävi?

Näihin kysymyksiin on vastailtu vaaliteltoilla viime aikoina varmasti puoluekannasta riippumatta. Suursotesta tuli yksitasoinen kuntayhtymämalli ja viimeistään siinä vaiheessa porukkaa tipahti kärryltä. ”Mistä ne puhuvat?”

On hyvä, että perustuslakivaliokuntaa ei tuuli heilutellut. Tuli selväksi mitä voi tehdä ja mitä ei. Voi kuulostaa nuoleskelulta, mutta se porukka taisi olla koko sopassa ainoa, jolla oli selkeä näkemys tehtävästään. Muut pohtivat hallitusohjelmia.

Taustapeiliin ei pidä liikaa tuijottaa, mutta oppia voi ottaa. Yhteistyökyky on ilmainen voimavara, jolla saadaan ne vaikeimmatkin asiat sujumaan. Myös aikaa ja avoimuutta on hyvä varata tarpeeksi.

Ratkaistavaksi jää ensi vaalikaudelle, kuinka tasavallan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut tuotetaan ja se miten raha palvelun tuottamiseksi liikkuu.

Alkujaan uudistuksella lähdettiin paikkaamaan rapautunutta perusterveydenhuoltoa. Se miten asia saataisiin käytännössä korjattua, jäi kertomatta. Ehkä siinä on yksi syy uudistuksen uskottavuuden puutteeseen.

Työ sote-uudistuksen eteen alkaa uudestaan, kunhan vaalit on käyty. Toivon, että lainsäädäntöä tehdään palvelun käyttäjä, suomalainen, mielessä. Mikä palvelussa paranee tämän uudistuksen kautta?

Jos kyse on säästöohjelmasta, tulisi pohtia aidosti säästöjen vaikutus ihmisiin ja Suomen elinvoimaisuuteen.

Keskittämällä Suomi jakautuu kahtia.

Satu Koskinen
eduskuntavaaliehdokas (kesk.)
Karstula

Hyvästit suomalaiselle ruokatuotannolle?

Osallistuin 3.3. UM:n järjestämään keskustelutilaisuuteen EU:n ja Yhdysvaltain vapaakauppaneuvottelujen (TTIP) investointisuojasta ja välimiesmenettelystä (ISDS). Investointisuoja on pieni, mutta merkittävä osa TTIP-sopimusta.

Odotin vilkasta keskustelua puolesta ja vastaan, mutta panelisteista ainoastaan professori Koskenniemi toi esiin investointisuojan mahdolliset riskit.

Vaikka vapaakauppa ideana on hyvä asia, etenkin investointisuoja arveluttaa. Se antaa monikansallisille suuryrityksille mahdollisuuden haastaa valtio kansainväliseen välimiesoikeuteen, jos yritys kokee voitonsaantimahdollisuutensa heikentyneen valtion toimien takia.

Välimiesoikeus koostuu kolmesta henkilöstä, joilla on oikeus päättää koko kansakuntaa koskevista asioista. Korvausten maksu lankeaisi kansalaisten maksettavaksi.

Täten investointisuoja asettaa suuryritysten edut kansalaisten etujen edelle ja heikentää kansallista demokratiaa sekä itsemääräämisoikeutta.

Mahdollinen sopimus koskettaa jokaista suomalaista, mutta suurin osa kansalaisista ei tiedä, miten isosta asiasta on kyse.

EU:n ympäristöministerit ovat availleet ovea suuryrityksille, joiden päämääränä on hallita maailman ruokavaroja alkusiemenistä tuotteen jakeluun saakka.

Suomelle on tärkeää säilyttää mahdollisemman vahva ruoka- ja energiaomavaraisuus, ja mahdollisuus puhtaaseen lähiruokaan - geenimuunnellun, klooripestyn tai muun kemikaalituontimoskan sijaan.

TTIP -neuvottelut jatkuvat. Tehdäänkö sopimus hinnalla millä hyvänsä?

Annina Ruottu
eduskuntavaaliehdokas (kesk.)
Lieto

Lukijalta-osasto

■ Lukijalta-kirjoitukset voi toimittaa Maaseudun Tulevaisuuden toimitukseen postitse, sähköpostitse, faksilla tai tekstiviestillä.
■ Toimituksen osoite on Maaseudun Tulevaisuus, PL 440, 00101 Helsinki. Faksinumero toimitukseen on (09) 694 3717. Kuoreen tai faksiin merkintä ”Lukijalta”. Sähköpostitse kirjeet lähetetään osoitteeseen *lukijalta@maaseuduntulevaisuus.fi.*

VERKOSSA SANOTTUA

Kuka joutuu halpuutuksen maksajaksi?

Uutinen MTK:n suuttumuksesta S-ryhmän halpuutusmainontaan käynnisti monipuolisen keskustelun MT:n Facebookissa sekä muidenkin medioiden sivuilla. MT:n uutisessa MTK julisti leikkaavansa S-kortit kahtia, jos halpuuttaminen ei lopu.

Riitta Lakso-Adamsson huomauttaa, ettei S-ryhmä ole ainoa hintoja polkeva ruokakauppa provosoivasta mainoksesta huolimatta.

”Samalla laillahan se cittarikin on halpuuttanut ja mainostelee eri tavoin. Entäs Lidl? Ei se yksin ässä-ryhmän vika todellakaan ole.”

Osa lukijoista kyseenalaistaa, onko halpuutus todella pois tuottajan pussista, ja onko syyllinen tuottajahintojen laskuun todella kauppa.

”Meneekö tässä nyt vähän puurot ja vellit sekaisin? Kukaan ei kai kiistä, että tällä hetkellä Suomen elintarviketeollisuudella ja samalla suomalaisilla tuottajilla on ongelmana liikakapasiteetti, kun Venäjän vienti on loppunut. Kansantaloustieteen perusoppeja on, että kysyntä lisääntyy, kun hinta laskee. Näin käsittääkseni S-ryhmä on tässä pyrkinyt toimimaan, eli saamaan lisää kysyntää hinnanlaskulla ja suomalaista tavaraa liikkeelle. On hienoa, jos kauppa tinkii omasta katteestaan saadakseen suman purettua. Tietysti, jos hinnan lasku rokotetaan vain tuottajilta, niin asiaan pitää puuttua. MTK:n linja tuntuu nykyisin olevan, että huudetaan ensin ja ajatellaan sitten!” moittii **Pekka Niemensivu.**

Pirkko-Liisa Kellosalo ei usko kaupan tinkineen katteistaan: ”Uskooko joku ihan oikiasti edelleen, että kaupat maksaa omasta pussistaan hinnanalennukset?! Ruoka halpeni ja samaan syssyyn Valio ja Atria laski tuottajahintoja. Kaupat tekee kuukaudeksi kerrallaan sopimukset ”halpojen merkkien” toimittajien kanssa. Jatkojalostajatkin pistetään ahtaalle, jotta saadaan halpoja tuotteita kuluttajille .”

Satu Tarvainen miettii, mikä kauppaketjuista mahtaisi olla tuottajalle paras.

MTK julisti leikkaavansa S-kortit kahtia, jos halpuuttaminen ei lopu.

”Minä asioin mieluiten siinä kaupassa tai ketjussa joka jatkossa maksaa parhaimmat korvaukset tiloille ja viljelijöille ja tuottajille. Vielä kun tietäisi mikä näistä ketjuista se on?”

Moni kommentoija suosittelee ostamaan suoraan tuottajalta.

Sanna Naukkarinen Pires: ”Kyse on omasta mielestäni siitä, paljonko kauppa ja jatkojalostamot haluavat vetää voittoa välistä. Jos poistetaan nuo kaksi ja ostetaan tuotteet suoraan tuottajalta, saadaan tuoreempaa ruokaa edullisemmin niin, että tuottajakin saa siitä itselleen moninkertaisesti paremman hinnan kuin myymällä välikäsille.”

Keskustelua käytiin myös keskustelun laukaisseesta mainoksesta, jossa kauhistellaan maidon kalleutta.

Kalevi Suortin mielestä mainos kuuluu epäonnistuneiden ylilyöntien sarjaan.

”Mainostoimisto ja mainostaja (S-ryhmä) ovat tässä menneet samaan halpaan, mihin SDP/SAK neljä vuotta sitten Oiva Lohtanderin kanssa. Huikealta tuntunut idea sokaisi mainoksen tekijät ja siitä päättäneet. Ettei vain tämäkin mainostuote vedetä markkinoilta alta aikayksikön.”

”Umpityhmä ja kiero kampanja”, tyrmää **Ulla Martikainen**. ”Muutamaa tuotetta halvennettu ja sitten taas toisia nostettu. Minun järkeeni ei käy maidon ja juuston halpuutus. Ne ovat edullisia muutenkin ja niistähän maaseutu saa tulonsa. Maidon hintaa saa nostaa jos se korotus menee tuottajalle.”

HENRIK SCHÄFER